

Силабус курсу «Основи тактичної медицини»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – Цивільна безпека

Спеціальність – Правоохоронна діяльність

Освітньо-професійна програма – Економічна безпека та фінансові розслідування

Рік навчання: I Семестр: I, II

Кількість кредитів – 5

Мова викладання – Українська

Керівник курсу

лікар, викладач кафедри кримінального права та процесу

Марків Оксана Михайлівна

Контактна інформація E-mail: markiv.oksana64@gmail.com

Тел: +380683760606

Основи дисципліни

Навчальна дисципліна — Основи тактичної медицини дає студентам загальні знання про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи, а саме надавати долікарську допомогу в загрозованих для життя станах.

Завдання цього курсу полягає в ознайомленні студентів щодо надавання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіти навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; вміти правильно оцінити психологічний стан людей, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, та вміти надати домедичну допомогу.

Навчальна дисципліна «Основи тактичної медицини» вивчається на основі знань, які були отримані студентами з основ безпеки життєдіяльності. Дисципліна «Основи тактичної медицини» тісно пов'язана з курсом «Фізична підготовка та навички самозахисту».

Структура курсу

Години (лек./прак.)	Тема	Результати виконання	Завдання
/2	1. Основні принципи тактичної медицини, головна ціль вивчення дисципліни	Історія виникнення розділу «тактична медицина». Основна мета (ціль) тактичної медицини. Суб'єкти володіння навиками надання першої домедичної допомоги. Головні напрямки «тактичної медицини». Поняття терміну «превентативні летальні випадки»	Тести, питання
/2	2. Принципи надання домедичної допомоги. Первинне і вторинне обстеження постраждалого	Правові аспекти надання домедичної допомоги. Поняття особистої безпеки, засоби особистої безпеки. Цілі огляду місця пригоди. Огляд постраждалого за методом САВС. Відмінності первинного і вторинного огляду. Визначення рівня свідомості постраждалого.	Тести, питання
/2	3. Порушення прохідності дихальних шляхів	Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної непрохідності дихальних шляхів. Ознаки часткової непрохідності дихальних шляхів. Як відновити прохідність дихальних шляхів, методи і засоби. Попередження порушення прохідності дихальних шляхів при евакуації постраждалого	Тести, питання
/2	4. Базова підтримка життєдіяльності (серцево-легенева реанімація)	Ознаки зупинки серцевої діяльності. Можливі причини зупинки серцевої діяльності. Положення потерпілого при проведенні непрямого масажу серця. З якою частотою проводиться натискання на грудну клітку при непрямому масажі серця? Особливості проведення реанімаційних заходів у дорослого, дитини, немовляти. Як оцінити т реанімаційних заходів. Особливості надання домедичної допомоги потопельнику. Дії рятувальника після надання домедичної допомоги постраждалому	Тести, питання
/2	5. Колапс і шок, домедична допомога.	Причини виникнення шоку і колапсу. Ознаки колапсу та	Кейсові завдання

	Крововтрата, кровотечі їх види	шоку. Види кровотеч. Які кровоспинні засоби застосовуються в тактичній медицині. Ознаки внутрішньої кровотечі. Чому важливо підтримувати температурний баланс у потерпілого.	
/2	6. Методи зупинки кровотеч	Яка відмінність артеріальної та венозної кровотечі. На які ділянки тіла, кінцівки не можна накладати джгут? На який час можна накласти джгут? Чим тампонується рана ? В яких випадках накладання джгута є обов'язковим? Тактика рятувальника при кровотечі в умовах низьких температурних кліматичних показників.	Кейсові завдання
/2	7. Рани різної локалізації, види і ознаки. Пневмоторакс, домедична допомога	Основні причини виникнення ран. Ознаки вогнепального поранення. Ознаки різаної рани. Чим небезпечна проникаюча рана? Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях грудної клітки. Що таке пневмоторакс, чим він особливо небезпечний? Яка тактика при наявності стороннього тіла в рані ? Як накладається пов'язка при проникаючій рані живота?	Кейсові завдання
/2	8. Травми кінцівок. Домедична допомога	Види травм кінцівок. Ознаки відкритого перелому кінцівки. Якими є абсолютні ознаки переломів? Тактика при травматичній ампутації. Особливості іммобілізації кінцівки при переломах.	Кейсові завдання
/2	9. Травми голови, хребта, тазу. Домедична допомога	Основні ознаки травм голови, хребта, тазу. Що таке політравма, алгоритми дій. Особливості іммобілізації і транспортування при травмах хребта. Особливості тактики рятувальника при ДТП. Чим небезпечна відкрита черепно-мозкова травма	Кейсові завдання
/2	10. Домедична допомога при опіках, відмороженнях, кліматичних ураженнях	Причини виникнення та види опіків. Особливості домедичної допомоги при хімічних опіках. Які частини тіла частіше піддаються обмороженню ? Особливості допомоги при опіках очей. Ураження	Тести, питання

		струмом, домедична допомога	
/2	11. Домедична допомога при нетравматичних невідкладних станах	Ознаки зомління та непритомності. Домедична допомога при судомах, основні принципи. Тактика рятувальника при скаргах потерпілого на гостру біль в ділянці серця. За якими ознаками можна запідозрити інсульт у потерпілого. Прояви анафілактичного шоку, причини і домедична допомога	Тести, питання
/2	12. Зони (етапи) надання домедичної допомоги в тактичній медицині. Цілі та алгоритми дій в «червоній» зоні	Назвіть зони догоспітального етапу та обґрунтуйте їх відмінності. Поняття медичне сортування та три категорії постраждалих. Головні цілі та завдання рятувальника в «червоній» зоні. Який об'єм домедичної допомоги може бути наданий «червоній» зоні. В якому положенні повинен знаходитися поранений (потерпілий) при евакуації з «червоної» зони?	Тести, питання
/3	13. Домедична допомога пораненим в «жовтій» зоні, (зона укриття)	За якими критеріями оцінюється стан пораненого (потерпілого)? Які пошкодження найбільше небезпечні? Який об'єм домедичної допомоги в «жовтій» зоні може бути наданий у військово-польових умовах? За допомогою яких засобів надається домедична допомога в «жовтій» зоні?» В яких випадках поранені залишаються в «жовтій» зоні, що означає «медичне сортування»?	Тести, питання
/3	14. Домедична допомога в зоні евакуації, «зелена» зона	Які є два типи евакуації постраждалих? Що означає поняття «немедична евакуація потерпілого» (CASEVAC). В яких випадках доцільно супроводжувати потерпілого (пораненого). Що відноситься до «медичної евакуації» (MEDEVAC). Що означає протокол С-А-В-С?	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Наказ МОЗ України від 29.03.2017 року №346. Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти. // [Електронний ресурс] / <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0346282-17>
2. Тактична медицина. Алгоритм домедичної допомоги під час бойових дій / І.С. Овчарук, М.В. Тверезовський, Р. В. Мінасов, С.Ю Гордієнко. Актуальні проблеми транспортної медицини. 2015.
3. Тактична медицина як основна складова екстреної медичної допомоги при проведенні антитерористичних операцій. Мазуренко О. В., Рошчін Г.Г., Волошин В.О. Національна медична академія післядипломної освіти ім .Шупика, м.Київ. 2015.
4. Тактична медицина (NEW!). Курс ПМД он-лайн. 1staidplast.org.ua 2020.
5. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
6. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”, 2002 (ст.37).
7. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. № 5081-VI.
8. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім.П.Л.Шупика. [Гур’єв С.О., Миронець С.М., Рошчін Г.Г., Іскра Н.І., Кузьмін В.Ю., Падалка В.М., Терент’єва А.В., Мазуренко О.В., Олексенко І.І.]– К.: 2016 – 209 с.
9. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2017. – 482 с.
10. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2015. р. ст. 99 – 142.
11. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. – 148 с.
12. Електронна версія Стандарту підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2) – <http://www.medsanbat.info/standart-pidgotovki-i-st-3-vidannya-2-pidgotovka-viyskovosluzhbovtsya-z-taktichnoyi-meditsini/>
13. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О.Крилюк, В.Д.Юрченко, А.А.Гудима та ін. - К.: НВП "Інтерсервіс", 2016. - 84 с.

Інтернет-ресурси:

1. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.moz.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України .
3. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)	Разом (залік)
30 %	40 %	30 %	100 %
Тиждень (8)	Тиждень ( )	Тиждень ( )	

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A(відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатнє)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно без можливості повторного складання)